

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA NA LEKCJACH GEOGRAFII

I. Przedmiotem kontroli, oceny i diagnozy osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

1. Wiadomości i umiejętności - wg programu
2. Zaangażowanie w proces nauczania - uczenia się (aktywność).

II. Bieżąca ocena osiągnięć edukacyjnych uczniów odbywa się według skali stopniowej, zgodnie z opisem wymagań edukacyjnych z uwzględnieniem różnicowania na poszczególne stopnie szkolne i poziomy wymagań (podstawowy, ponadpodstawowy).

III. Ocena jest jawna zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców.

IV. Na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej (w przypadku zagrożenia oceną niedostateczną, na miesiąc przed). Ocena proponowana może ulec zmianie w zależności od postawy ucznia.

FORMY I ZASADY KONTROLI

I. Metody pomiaru i oceny osiągnięć uczniów

➤ **Kontrola bieżąca:**

1. Odpowiedź ustna - ma formę indywidualnej rozmowy nauczyciela z uczniem, podczas której nauczyciel kontroluje i ocenia osiągnięcia dydaktyczne ucznia.

2. Wypowiedź pisemna:

- **Sprawdziany** („kartkówki”)
  - niezapowiedziane, trwają do 15 minut
  - obejmują materiał maksymalnie z 3 ostatnich lekcji, bądź z zadania domowego
  - w przypadku zgłoszenia przed lekcją nieprzygotowania, uczeń może odstąpić od pisania kartkówki bez konsekwencji oceny niedostatecznej

3. Praca domowa i lekcyjna ucznia:

- nauczyciel precyzyjnie i zrozumiale formułuje treść pracy domowej, obowiązkiem ucznia jest zapisanie jej w zeszytcie przedmiotowym,
- prace domowe mogą być krótkoterminowe (do dwóch tygodni) i długoterminowe (wykonywane w okresie dłuższym).

4. Zeszyt przedmiotowy ucznia.

- obowiązkiem ucznia jest systematyczne i staranne (estetyczne i czytelne) uzupełnianie zadań w zeszytcie ćwiczeń oraz prowadzenie notatek lekcyjnych, nieprowadzenie zeszytu ćwiczeń jest jednoznaczne z oceną niedostateczną za zeszyt.

5. Powtórzenie wiadomości

- uczniowie przed pracą klasową kończącą dział otrzymują od nauczyciela zestaw zadań powtórkowych, które mają obowiązek rozwiązać w ustalonym przed nauczyciela terminie. Nie rozwiązanie ich skutkuje oceną niedostateczną.

➤ **Kontrola końcowa** – zakończenie działu

- **Prace klasowe** - oceny z prac klasowych mają najistotniejszy wpływ na ocenę semestralną. Przewiduje się formy: test różnego typu zadań zamkniętych „typu maturalnego”, test wyboru, zadania na dobieranie, zadania alternatywnego wyboru typu prawda-falsz.

➤ Powtórki do matury

- uczniowie klas maturalnych, którzy zadeklarowali chęć zdawania geografii na maturze mają obowiązek zaliczyć na ocenę materiał nauczania geografii w liceum, zgodnie z podanym przez nauczyciela harmonogramem. Oceny z powtórek wpływają na ocenę końcową z geografii. Jeśli uczniowie zadeklarowali chęć zdawania matury z geografii w trakcie trwania semestru, mają obowiązek zaliczenia wszystkich zaległych sprawdzianów powtórzeniowych do końca roku szkolnego. Niezaliczenie tego materiału skutkuje uzyskaniem **oceny niedostatecznej** na koniec roku.

II. Nadobowiązkowe formy aktywności uczniów

Ocenie podlegają następujące formy aktywności:

1. Aktywność na zajęciach
  - zajmowanie stanowiska, wyrażanie opinii
  - pracę w grupach
  - poszukiwanie materiałów związanych z bieżącymi tematami lekcji
2. Prace dodatkowe
  - opracowanie prezentacji multimedialnej - przygotowanie i prezentacji oraz zainteresowanie nim słuchaczy
  - wykonanie pomocy dydaktycznej, gazetki szkolnej
  - aktywność szkolna.
  - aktywność pozaszkolna - udział w olimpiadach i konkursach.

III. Kryteria oceny

Wypowiedź ustna:

Celujący - odpowiedź samodzielna i poprawna, wykracza poza obowiązujący program nauczania, wskazuje na szczególne zainteresowanie ucznia przedmiotem, zawiera własne przemyślenia i oceny.

Bardzo dobry - odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi.

Dobry - odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem językowym, nieznaczne kłopoty w operowaniu wiedzą przyrodniczą.

Dostateczny - odpowiedź niesamodzielna, uczeń zna podstawowe fakty, ale potrafi je interpretować i dobrać właściwe przykłady tylko przy znacznym ukierunkowaniu ze strony nauczyciela, trudności w uogólnianiu i wnioskowaniu.

Dopuszczający - odpowiedź niesamodzielna, uczeń zna elementarne fakty, ale nie dokonuje ich analizy nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, brak umiejętności uogólniania i wnioskowania, istotne błędy w posługiwaniu się terminologią.

Niedostateczny - odpowiedź nie spełnia wymagań podanych wyżej kryteriów, brak elementarnych wiadomości.

IV. Ewaluacja osiągnięć uczniów:

W procesie ewaluacji osiągnięć uczniów, oprócz czynności zakwalifikowanych do wymagań podstawowych i ponadpodstawowych należy uwzględnić umiejętności uniwersalne, czyli ponadprzedmiotowe, tj:

- pozyskiwanie informacji z różnych źródeł
- krytyczną ocenę informacji pochodzących z różnych źródeł
- przetwarzanie informacji z jednej formy zapisu w inną
- interpretowanie, uogólnianie i wnioskowanie
- uzasadnianie opinii i sądów
- wartościowanie działań człowieka dotyczących spraw zdrowia, środowiska i wykorzystywania badań biologicznych

- prezentowanie swojej wiedzy w formie ustnej i pisemnej

V. Narzędzia oceniania i gromadzenia informacji

W przypadku sprawdzianów pisemnych lub kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

- 100% - 90% - ocena **bardzo dobra**
- 89% - 75% - ocena **dobra**
- 74% - 55% - ocena **dostateczna**
- 54% - 31% - ocena **dopuszczająca**
- 30% - 0% - ocena **niedostateczna**

W przypadku sprawdzianów na mapach konturowych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

- 10 pkt - ocena **bardzo dobra**
  - 8-9 pkt - ocena **dobra**
  - 6-7 pkt - ocena **dostateczna**
  - 5 pkt - ocena **dopuszczająca**
  - 0-4 pkt - ocena **niedostateczna**
-
- 20 pkt - ocena **bardzo dobra**
  - 15 - 19 pkt - ocena **dobra**
  - 12 - 14 pkt - ocena **dostateczna**
  - 10 - 11 pkt - ocena **dopuszczająca**
  - 0 - 9 pkt - ocena **niedostateczna**

W przypadku innej ilości elementów do zaznaczenia na sprawdzianie, nauczyciel przed sprawdzianem informuje uczniów o skali oceniania.

VI. Zasady oceniania uczniów

1. Informacje o terminie, formie i zakresie planowanych sprawdzianów podawane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Odpowiedni zapis pojawia się w dzienniku elektronicznym.
2. Jeśli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać sprawdzianu w określonym terminie, ma obowiązek uczynić to w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły na konsultacjach – sam zgłasza się do nauczyciela.
3. Uczeń ma możliwość poprawiania **wyłącznie** ocen **niedostatecznych** z prac klasowych, bądź powtórek do matury w ciągu dwóch tygodni od otrzymania oceny.
4. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu z map konturowych lub otrzymał ocenę niedostateczną, zalicza daną partię materiału ustnie przy dużej mapie konturowej, która znajduje się w sali lekcyjnej.
5. Jeśli uczeń był nieobecny tylko na jednej lekcji, na której odbywała się kartkówka z mapy lub inna zapowiedziana kartkówka, odpowiada z danego materiału na najbliższej lekcji.
6. Oceny z kartkówek i odpowiedzi (z trzech ostatnich lekcji - bez zapowiadania), nie podlegają poprawie. Ocenę z kartkówki uznaje się za poprawioną, w momencie zaliczenia pracy klasowej obejmującej treści z danej kartkówki. Ocena niedostateczna z kartkówek i odpowiedzi świadczy o niesystematycznej pracy.
7. Uczniowie mogą dwa razy w semestrze (w przypadku geografii rozszerzonej) zgłosić **nieprzygotowanie do lekcji**, sporządzając na przerwie listę nieprzygotowanych osób i wręczając ją nauczycielowi zaraz po wejściu do klasy. Uczeń zgłaszający nieprzygotowanie uczestniczy w pełni na zajęciach lekcyjnych. Uczniowie z klas uczących się geografii jedynie w zakresie podstawowym nie mają możliwości zgłaszania nieprzygotowania.
8. Uczeń po nieobecności w szkole **ma obowiązek uzupełnić braki** i być przygotowanym na zajęcia. Jeśli nieobecność z powodu choroby przedłużała się ponad dwa tygodnie, uczeń na

pierwszych zajęciach po chorobie, przedstawia zaświadczenie lekarskie i indywidualnie ustala z nauczycielem termin nadrobienia zaległości.

9. Poprawy prac klasowych odbywają się na zajęciach konsultacyjnych zgodnie z harmonogramem nauczyciela.
10. Poprawa map konturowych może odbywać się na planowych lekcjach ucznia. Uczeń sam zgłasza chęć poprawy oceny. Gdy mija czas na poprawę mapy nauczyciel odpytuje ucznia z określonego materiału przy mapie ściennej.
11. Maturzyści zdający maturę z geografii mają obowiązek zaliczenia na ocenę materiału powtórkowego do matury w wyznaczonym przez nauczyciela terminie. Oceny z powtórek wpływają na ocenę końcową.
12. Uczeń uczący się geografii w zakresie rozszerzonym może uzyskać ocenę pozytywną na koniec roku, jeśli nie zaliczył dwóch prac klasowych z zakresu materiału danej klasy (w tym maturzyści sprawdzianów powtórkowych do matury).
13. Uczniowie uczący się geografii w zakresie podstawowym, aby uzyskać ocenę pozytywną, muszą zaliczyć na ocenę pozytywną jedyną pracę klasową zaplanowaną na pierwszy semestr. W drugim semestrze muszą mieć dwie oceny pozytywne z prac klasowych.
14. Uczniowie **nieobecni w szkole w dniu konsultacji** nie mają prawa przystępować do poprawiania prac klasowych w tym samym dniu.
15. Uczeń nieobecny na lekcji geografii, na której odbywa się zapowiedziana kartkówka, praca klasowa lub sprawdzian, a obecny na innych lekcjach tego dnia, pisze tą zaległość na najbliższej lekcji geografii.
16. Czas przeznaczony na pisanie prac klasowych to max 40 minut, kartkówek 15 minut, map konturowych max 3 minuty. Czas ten uwzględnia potrzeby uczniów z dysfunkcjami (dysleksja, dysgrafia, niedosłuch itp.).
17. Ocena semestralna i końcoworoczna jest **wypadkową ocen częściowych – nie wynika ze średniej ważonej z dziennika elektronicznego.**